

GŁOS NARODU

CZWARTEK

5. LUTEGO 1920.

NR. 32. — ROK XXVIII.

CENA Nru: w Krakowie i na prowincyi 80 hal.

Przedpłać wynosi:	W Krakowie	Na całym obszarze państwa polskiego	Za granicą	Przedpłać subskrypcyjną dla naukowców i artystów
Miesięcznie	K 22—	K 20—	K 25—	K 18—

Redakcja (tel. Nr 190) i Administracja (tel. Nr 3344): Kraków, ul. św. Krzyża 11. — Drukarnia ul. św. Tomasza 35. (tel. Nr 3344).

CENY OGŁOSZEN

Zwyczajne (za pierwszą niepełną, lub jego miejsce) K (30) 150
Nadzwyczajne (za pierwszą niepełną) 250
Nekrologi 50
Komunikaty (po kronice) 70
Pełni (2 i 3 strony) 100
Załączniki, prospekty i t. p. dla prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych na 100 egzemplarzy 400

Taniec szkieletów.

Stara to prawda, ale mało przez ogół brana w rachubę, że w historii niema wypraw, które nie miałyby analogii, z których można, a właściwie należałoby wyciągnąć odpowiednie konsekwencje. Cofnijmy się wstecz dokładnie lat sto dwadzieścia sześć, t. j. do czasów, gdy cały świat wrócić miało do młodości, lecz groźna dla „starego porządku rzeczy” republika francuska, w której wtedy sprawował krótki krwawy Robespierre na czele jakobinów. Jeden z najwybitniejszych między innymi, a osobisty przyjaciel Robespierre’a — St. Just — dzięki fanatyzmowi politycznemu, lecz przytem wybitnym obserwator współczesnych mu stosunków społecznych we Francji — napisał broszurkę p. t. „Les fragmens sur les institutions republicaines”. Przypomnijmy sobie teraz w Paryżu tę broszurkę (wielką rzadkość bibliograficzną), w której zajmującą przez to, że miejscami jest jakby fotograficznem odbiciem tego, na co dziś patrzymy własnymi oczyma.

Oto, co w niej czytamy a propos potwornych stosunków ekonomicznych, jakie zaplanowały we Francji skutkiem nagłego przewrotu gospodarczego, wywołanego przez rewolucję i z powodu kolosalnej ilości puszczonych w obieg pieniędzy papierowych: „Teraz spotyka się obywateli pracujących w ciągu trzech dni tylko jeden.” „Dawniej szlachta i osoby należące do dworu, wypiekały sale teatrowe. Wyprzedzono jednego i drugiego, a mimo tego teatr przedstawiał ten sam obraz zbytku. Kimże są ci, co tam paradowali, jeśli nie ty, którzy wczoraj pracowali?”

Dalej znów: „Każdy, posiadający dużo monety papierowej, o tyle mniej pracuje, a obywateli psują się skutkiem próżniactwa. Cena pracy wzrasta w miarę zmniejszania się jej wartości. W obiegu jest o tyle więcej potrzeb, a mniej rzeczy koniecznych do ich zaspokojenia, o ile ludzie uważają się za bogatszych, a chcą mniej pracować.”

I jeszcze jeden ustęp: „Stan, w jakim żyjemy, jest niepowtarzalny, jak marnotrawstwo, jak ludzie pozwalają zdrowie zmijać. Trzysta milionów pieniędzy papierowych, emitowanych co miesiąc przez skarbnicę państwa, zabija miłość pracy i świętą bezinteresowność, stanowiąc istotę republiki.”

Podkreślenia autora wzmiankowanej broszury posiadają dziś jeszcze zupełną aktualność: „Młodziż nie ma być tylu bogatych, skoro w obrotu jest obecnie cztery razy więcej znaków pieniężnych, niż dawniej? Nie to zepsucia szlachy owe trzysta, czy czterysta milionów emitowanych co miesiąc przez państwo? Taki system finansowy może być dobry w monarchii (?), ale zgubić musi każdą republikę.”

„Pomimo wszelkiego respektu, jaki we mnie budzi, nie mogę powstrzymać się od poddania krytyce obywateli, którzy teraz szanują się ucierać. Każdego dnia znają się liczba obywateli opuszczających rzemiosło, uprawiane przez ojców i oddaje się próżniactwu.” „Stanowidźmy, jak źle się dzieje we Francji. St. Just konkluduje, że „trzeba, aby wszyscy obywatele pracowali i szanowali się wzajemnie. Jeżeli wszyscy chwycą się pracy, obfitość odzyska swe prawa; będzie wtedy potrzeba mniej pieniędzy; znikną wówczas zbrodnie publiczne. Jeżeli zaś wszyscy będą się szanowali — nie będzie szkodliwych partij: obywatel prywatnie stanie się łagodnym, publicznie — silnym...”

„Powiedziałem wyżej, że praca i wzajemny szacunek są dla nas niezbędne. I rzeczywiście, gdy będziemy w przyszłości państwem, w obrotu tyle pieniędzy papierowych, co dotąd, każdemu będzie się zdawało, że jest dość bogatym, aby uwolnić się od wszelkiej pracy. Zobaczcie, że wtedy zginię rolnictwo, zginię rzemiosło.”

Polska a Europa środkowa.

Warszawa, 30 stycznia.

W jednej z ostatnich korespondencji podkreślano, iż kierownicy polskiej polityki za granicą szczególnie uważać powinni na ważną dla nas kwestję kształtowania się stosunków politycznych w naszym najbliższym sąsiedztwie i to zarówno od zachodu, jak i od południa. W obu kwestiach najbliższe miesiące przyniosą stanowcze decyzje. Od sposobu, w jaki zostanie uregulowana sprawa wschodnio-euro-

pejska zależy dla „rozmiar naszego państwa. Od sposobu trwałego uregulowania stosunków polityczno-państwowych w naszym sąsiedztwie od południa — zależnem jest w wysokim stopniu bezpieczeństwo państwa polskiego. Dlatego też — jakkolwiek wszystkie siły naszego dyplomacya winna wyżyć, by wpłynąć na uregulowanie w myśl naszych interesów kwestji wschodniej, równocześnie nie może ani na chwilę spuścić z oka procesu kształtowania się dotychczas ciągle jeszcze in statu nascendi znajdującej się Europy środkowej, t. j. biegu wypadków politycznych w najbliż-

szem i dalszym sąsiedztwie naszej granicy południowej.

Jaka będzie ta przyszła Europa środkowa, na to zdecydowanej odpowiedzi nie umiemy dziś jeszcze dać. W najbliższej nawet miarodajnych kierowników europejskiej polityki. Definitywnego planu jej organizacyi dotychczas niema. Są tylko ogólne projekty i założenia. Ich różnorodność i wzajemna sprzeczność interesów poszczególnych państw tej przyszłej formacyi jest przyczyną, że uregulowanie stosunków idzie tak opornie. Nie jest też dotąd pewnem, które z wielkich mocarstw zachodnich będzie patronowało tym narodzinom, a zarazem będzie właściwym spiritus movens tego politycznego procesu: czy Francja, czy Anglia.

I ta ostatnia kwestja nie jest dla nas obojętną, gdyż patronat decyduje o tem, czy to uregulowanie pójdzie po linii, dla nas korzystnej, czy nie.

Z wiadomości, nadchodzących ze stolic państw, które mają w najbliższej przyszłości wytworzyć jakiś — dziś jeszcze nie dający się wyrazić określić — polityczny organizm, wynika, iż zarówno Francja, jak i Anglia, pragnęłyby stać się kowalami tej nowej środkowej Europy, by w niej mieć podstawę do wycofania politycznych na Wschód europejski. Kto ostatecznie ujmie ster tej sprawy, nie zostało zdecydowanem, gdyż punkt ciężkości kierownictwa europejskiej polityki ciągle jeszcze przebiega się już to do Paryża, już to do Londynu.

Francja trącając podobno gorętkowo nad doprowadzeniem do skutku ścisłego zblizenia czesko-austriacko-jugosłowiańskiego, i tem też należy tłumaczyć, iż bierze w opiekę Austrię, czego najoczywistszym dowodem jest jej wpływ na korzystną dla Austrii zmianę polityki czeskiej wobec Austrii, zmianę, jaka zmieniła swój wyraz w ostatnich rokowaniach czesko-austriackich w Pradze. Natomiast Anglia w swych planach bierze przedewszystkiem pod uwagę Węgry, na czem zresztą zdumiewająco buduje daleko sięgające nadzieje. Wada mu się osiągnąć modyfikację klauzuli terytorjalnych traktatu pokojowego, głównie co do Słowaczyny i Rusi węgierskiej.

W tym kierunku czyni wszelkie wysiłki, w czem wydatnie wspomaga ją antyczeskie partye na Słowaczynie i na Rusi zakarpaciej. Kwestja ta powinna zainteresować nas dyplomatycznie.

Stosunki Rzeczypospolitej z republiką czeską nie są najgorzej; przy obecnym, tak baro imperialistycznym kierunku polityki czeskiej — różne niespodziewanki w stylu chęć zeszłorocznej inwazyi na Ks. Cieszyński — nie są na południowych i południowo-zachodnich granicach Polski wykluczone. I nie ulega wątpliwości, że dążenia niepodległościowe Słowaków nie są witanne w Polsce niechętnie. Tymczasem powyższe koncepty tworzenia Europy środkowej odzwierciedla realizacyi samodzielnego słowackiego państwa, na bardzo daleki plan. — Idea korytarza czesko-rosyjskiego, idea tak baro propagowana w Pradze — nie może wzbudzać zadowolenia nad Wisłą...

Ale w kwestji przyszłej środkowej Europy jest jeszcze inny moment, który musi być dla nas interesującym. Są to projekty budzące się na nowo aktywności polityki niemieckiej, której plany — z natury rzeczy — będą zawsze wrogi dla państwa polskiego. Niemcy coraz wyraźniej starają się odnowić dawną przyjaźń ze swymi sympatykami w Europie środkowej, przedewszystkiem zaś silnie już dziś pracują na Węgrzech — z dudem powodzeniem — i w Jugosławii — w tej ostatniej dotychczas, bez wybitniejszych rezultatów — a nawet i w Czechach...

Wobec tego, że wszystko zdaje się wskazywać na dalszy ciąg obecnego karnawału nawet w wielkim poście, choć pod zmienioną formą — czy nie byłoby wskazaniem, abyśmy zastanowili się nad tem, czy to jest dobrze?... Może byłoby lepiej przeceknąć czas pewien, dopóki fala potopa pieniędzy papierowych trochę nie opadnie, dopóki nie minie, choćby częściowo, niechęć do pracy u tych, którzy powinni pracować, dopóki nie morzadujemy ekonomicznego naszego życia gospodarczego, dopóki niechwila i obowiązkowość w życiu publicznem nie powrócą do praw swoich, dopóki nie postanowimy się wyjątkowo zbrodnią, a nie objawem codziennym. Dopóki wreszcie, po utrwaleniu granic Rzeczypospolitej, będziemy mogli nawać owoców pokoju tyłu ofiarami okupionego?...

Nad temi pytaniami daleko się rozpoczyna zajmująca dyskusja.

J. T.

szem i dalszym sąsiedztwie naszej granicy południowej.

Jaka będzie ta przyszła Europa środkowa, na to zdecydowanej odpowiedzi nie umiemy dziś jeszcze dać. W najbliższej nawet miarodajnych kierowników europejskiej polityki. Definitywnego planu jej organizacyi dotychczas niema. Są tylko ogólne projekty i założenia. Ich różnorodność i wzajemna sprzeczność interesów poszczególnych państw tej przyszłej formacyi jest przyczyną, że uregulowanie stosunków idzie tak opornie. Nie jest też dotąd pewnem, które z wielkich mocarstw zachodnich będzie patronowało tym narodzinom, a zarazem będzie właściwym spiritus movens tego politycznego procesu: czy Francja, czy Anglia.

I ta ostatnia kwestja nie jest dla nas obojętną, gdyż patronat decyduje o tem, czy to uregulowanie pójdzie po linii, dla nas korzystnej, czy nie.

Z wiadomości, nadchodzących ze stolic państw, które mają w najbliższej przyszłości wytworzyć jakiś — dziś jeszcze nie dający się wyrazić określić — polityczny organizm, wynika, iż zarówno Francja, jak i Anglia, pragnęłyby stać się kowalami tej nowej środkowej Europy, by w niej mieć podstawę do wycofania politycznych na Wschód europejski. Kto ostatecznie ujmie ster tej sprawy, nie zostało zdecydowanem, gdyż punkt ciężkości kierownictwa europejskiej polityki ciągle jeszcze przebiega się już to do Paryża, już to do Londynu.

Francja trącając podobno gorętkowo nad doprowadzeniem do skutku ścisłego zblizenia czesko-austriacko-jugosłowiańskiego, i tem też należy tłumaczyć, iż bierze w opiekę Austrię, czego najoczywistszym dowodem jest jej wpływ na korzystną dla Austrii zmianę polityki czeskiej wobec Austrii, zmianę, jaka zmieniła swój wyraz w ostatnich rokowaniach czesko-austriackich w Pradze. Natomiast Anglia w swych planach bierze przedewszystkiem pod uwagę Węgry, na czem zresztą zdumiewająco buduje daleko sięgające nadzieje. Wada mu się osiągnąć modyfikację klauzuli terytorjalnych traktatu pokojowego, głównie co do Słowaczyny i Rusi węgierskiej.

W tym kierunku czyni wszelkie wysiłki, w czem wydatnie wspomaga ją antyczeskie partye na Słowaczynie i na Rusi zakarpaciej. Kwestja ta powinna zainteresować nas dyplomatycznie.

Stosunki Rzeczypospolitej z republiką czeską nie są najgorzej; przy obecnym, tak baro imperialistycznym kierunku polityki czeskiej — różne niespodziewanki w stylu chęć zeszłorocznej inwazyi na Ks. Cieszyński — nie są na południowych i południowo-zachodnich granicach Polski wykluczone. I nie ulega wątpliwości, że dążenia niepodległościowe Słowaków nie są witanne w Polsce niechętnie. Tymczasem powyższe koncepty tworzenia Europy środkowej odzwierciedla realizacyi samodzielnego słowackiego państwa, na bardzo daleki plan. — Idea korytarza czesko-rosyjskiego, idea tak baro propagowana w Pradze — nie może wzbudzać zadowolenia nad Wisłą...

Ale w kwestji przyszłej środkowej Europy jest jeszcze inny moment, który musi być dla nas interesującym. Są to projekty budzące się na nowo aktywności polityki niemieckiej, której plany — z natury rzeczy — będą zawsze wrogi dla państwa polskiego. Niemcy coraz wyraźniej starają się odnowić dawną przyjaźń ze swymi sympatykami w Europie środkowej, przedewszystkiem zaś silnie już dziś pracują na Węgrzech — z dudem powodzeniem — i w Jugosławii — w tej ostatniej dotychczas, bez wybitniejszych rezultatów — a nawet i w Czechach...

Wobec tego, że wszystko zdaje się wskazywać na dalszy ciąg obecnego karnawału nawet w wielkim poście, choć pod zmienioną formą — czy nie byłoby wskazaniem, abyśmy zastanowili się nad tem, czy to jest dobrze?... Może byłoby lepiej przeceknąć czas pewien, dopóki fala potopa pieniędzy papierowych trochę nie opadnie, dopóki nie minie, choćby częściowo, niechęć do pracy u tych, którzy powinni pracować, dopóki nie morzadujemy ekonomicznego naszego życia gospodarczego, dopóki niechwila i obowiązkowość w życiu publicznem nie powrócą do praw swoich, dopóki nie postanowimy się wyjątkowo zbrodnią, a nie objawem codziennym. Dopóki wreszcie, po utrwaleniu granic Rzeczypospolitej, będziemy mogli nawać owoców pokoju tyłu ofiarami okupionego?...

Nad temi pytaniami daleko się rozpoczyna zajmująca dyskusja.

J. T.

Przyczajone Niemcy.

Znany publicysta amerykański, p. Frank Simond, udzielił korespondentowi warszawskiemu „Times” kopii listu, jaki otrzymał w kwietniu ub. r. w sześć miesięcy po podpisaniu zawieszenia broni, od p. Erzbergera, obecnego ministra finansów Rzeszy.

W liście tym utrzymuje p. Erzberger, że wojna obecna była tylko epizodem w walce Anglosasów o panowanie nad światem, że stawka jest taka sama, jak niegdyś pomiędzy Rzymem a Kartaginą, że jak wówczas tak i teraz, kontynent koniec końców zwycięży. Niemcy już zdążyły „tak gruntownie osłabić Francję, że ona nigdy się już nie wyłeczy, nigdy nie będzie niebezpieczeństwem dla Niemiec.”

Załatwiwszy się w ten sposób z Francją, autor stwierdza, że „drugim kamieniem węgielnym Anglosasów na kontynencie są Polacy”. Jeżeli — pisze — „zdołamy upokorzyć Polskę, będzie to obciążeniem dla nas zwycięstw. Po pierwsze stano wiśko Francji na kontynencie będzie w takim wypadku, na dłuższy czas niemożliwe do utrzymania.

nia. Po drugiej drodze do Rosji będzie wówczas otwarta. Tam leży, widoczna na wet dla ślepych ludzi, przyszłość Niemiec. Rosja jest obecnie dojrzała, o ile będzie obsiana ziarnem niemieckim, dla wielkiej przyszłości niemieckiej. Nie może odwrócić uwagi naszej od tego wielkiego problemu. Polska stanowi jedyną, ale potężną przeszkodę. Dlatego nie powinniśmy tracić odwagi... lecz prowadzić dalej bezustanku swą robotę i ciągle mieć na uwadze niezmniejszą nagrodę, którą obiecujemy sobie osiągnąć. Jeżeli powiedzie się nam przeszkodzić w zaudowa-

Wejska francuskie na Górnym Śląsku.

Wiedeń. P. A. T. „Wiener Allg. Ztg.” podaje z Opola pod datą 3 b. m. o wkroczeniu wojsk francuskich na Górny Śląsk następujące informacje: Przybycie wojsk francuskich na Górny Śląsk wywołało wielkie manifestacje narodowe. W miejscowościach, w których Polacy posiadają większość w zarządach gminnych, zjawili się Polacy na uroczyste przyjęcie Francuzów z muzyką i chorągiewkami narodowymi. W tych miejscowościach, w szczególności w Katowicach i Bytomiu, zachowała się ludność niemiecka z rezerwą, gdy jednak Polacy wyruszyli wśród śpiewu „Jeszcze Polska nie zginęła”, wówczas ludność niemiecka wyszła z rezerwy i zaczęła śpiewać pieśń „Deutschland, Deutschland ueber Alles”. „Wacht am Rhein”. Nadto wznoszono okrzyki na cześć Hindenburga i Niemiec. W Bytomiu po przybyciu Francuzów w hotelu Reichenhof 8-letnie chłopce bez wiedzy właściciela hotelu wyszli chorągiewką polską. Oświeś ludność niemiecką uczuła się tem dotkniętą i zaczęła śpiewać chorągiew. Wówczas wywieziono chorągiew czarno-biało-czerwoną, co Niemców zadowoliło. Także i w Opolu przyjeżdżo-

Śląsk Cieszyński pod nową władzą.

Wielki wiec manifestacyjny w Cieszynie.

Cieszyn. (Telefonem). W niedzielę, dnia 1 b. m. odbył się na rynku w Cieszynie wielki wiec, w którym, pomimo śnoy, brały udział tysiączne tłumy, zarówno z samego Cieszyna, jak z Trzyci, Jabłonkowa i innych miejscowości. Leżących na wschód od linii demarkacyjnej. Pośpieszyli wszyscy, aby w obliczu świeżo przybyłych myśli ślebięcytowej zmanifestować polskości tego kraju i dać wyraz swym uczuciom patriotycznym. Pomni nieprzeczalności, najświetlejszych praw swoich, ochwalili zgromadzeni następującą rezolucją, którą pos. Zamorski wręczył tego samego dnia przewodniczącemu misji p. Manneville:

Zgromadzeni wyrażają swą radość, że wzniesione zasady Wilsona o wolnem etanowieniu narodów o własnym losie, mają być wprowadzone w czyn, stwierdzając, iż plebiscyt na Śląsku Cieszyńskim jest stanowczem zwycięstwem woli ludu polskiego na Śląsku. Zgromadzeni żądają, aby Komisja plebiscytowa, jako przedstawicielka zwycięskich państw koalicji, przeprowadziła plebiscyt w czasie jak najkrótszym, by całem swobodnym wypowiedzeniem się ludności przy plebiscycie zniósł natychmiast linie demarkacyjną i przywróciła administracyę w myśl układu z 5 listopada 1918 r., oraz umowy paryskiej z 9 lutego 1919 r. Zgromadzeni oświadczają, że ich niezłomną wolą jest połączyć Śląsk Cieszyński z resztą Polski, że dołożą wszelkich starań, by w dniu plebiscytu nasze słuszne prawa odzyskały zwycięstwo.

Po propozycji pokojowej sowietów.

Warszawa. (Telefonem). Dzisiaj, we środę, o godz. 11 rano zbierze się w gmachu Sejmu komisja spraw zagranicznych, specjalnie dla omówienia sytuacji w związku z propozycją pokojową bolszewików. Po obradach komisji przesyłany będzie projekt przez Naczelnika państwa.

Sprawozdanie min. Patka.

Warszawa. (Telefonem). Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którym

niu silnej Polski, tedy przyszłość przedstawia się nam jasno. Wówczas Anglosasi nie mogą nam zamknąć drogi do Rosji. Pojednaniem odbudowę Rosji i, posiadając taką pomoc, będziemy gotowi w ciągu 10 lub 15 lat do włączenia Francji w zakres naszej potęgi. Marsz na Paryż będzie wtedy łatwiejszy, niż w r. 1914. Zrobimy przodostąpi krok ku panowaniu nad światem. Kontynent będzie nasz. Potem nastąpi ostatecznie stadium: rozstrzygnięcie walki pomiędzy kontynentem a potęgami morskimi.”

Oto jeden z wielu dokumentów przyczajonej polityki „upokorzonej” wojny Niemiec.

Wejska francuskie na Górnym Śląsku.

wczoraj wieczór do wielkich manifestacji, przyczem wznoszono okrzyki na cześć cesarza Wilhelma i śpiewano pieśń „Heil dir im Siegerkranz”.

Międzykoalicyjna komisja dla plebiscytu na Górnym Śląsku wydała manifest, w którym wskazuje na obsadzenie tego kraju przez wojska koalicyjne i zaznacza, że na razie nastąpi zarząd prowizoryczny przez okupację wojskową, że jednak potem nastąpi przejęcie administracyi przez międzynarodową komisję administracyjną. Termin tego przejęcia będzie ogłoszony przez osobną proklamacyę.

Sonowice. (Telegram własny). Począwszy od dnia 31 stycznia godz. 7 rano wojska francuskie zajmują Górny Śląsk. W sobotę zajęto powiat pszczyński i część rybnickiego, w niedzielę wieczór oddziały francuskie wkroczyły do Katowic, w poniedziałek do Bytomia. Do dnia 10 lutego ma być zajęty cały Górny Śląsk.

Polacy widać radośnie wojska koalicyjne. Tak np. w pow. pszczyńskim, gdzie w czasie powstania wycofano najwięcej, już całkowicie Francuzów po rękach.

Śląsk Cieszyński pod nową władzą.

Pożegnanie wojska polskiego w Cieszynie.

Cieszyn. (Telefonem). Wymarsz wojsk polskich z Cieszyna miał charakter bardzo poważny. Tłum publiczności zebrał się koło baraków wojskowych w śle, gdzie załoga cieszyńska przygotowywała się do wymarszu. Raport odebrał i przemówił do żołnierzy brygadier Pogorzelski. Zebrani wzniesli okrzyki na cześć wojska, poczem pułk 11 przy dźwiękach kapeli w otoczeniu tłumy ruszył przez miasto, żegnany serdecznie okrzykami: „Do widzenia jak najrychlej!”

Odezwa komisji alianckiej do ludności.

Komisja międzynarodowa wydała dn. 3 b. m. odezwę do ludności, w której oświadcza, że imieniem Najwyższej Rady państw sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych obejmują administracyę obszaru plebiscytowego. Wojska polskie i czeskie ustępują, a władze obejmują oddziały koalicyjne aż do wyniku plebiscytu. Przypominają w charakterze przyjaciół, komisja będzie się zachowywała jak najściślej neutralnie. Republika Czeska i Rzeczpospolita Polska są koalicji zarówno młde. Komisja postara się, aby wypowiedzenie się obu stron przy plebiscycie było najzupełniej swobodne i niezem nieskrępowane. Warunki głosowania ogłoszą się później. Komisja będzie w pierwszym rzędzie dbała o ład i spokój w kraju, a wszelkie zakłócenie porządku publicznego spotka się z najostrejszą karą, podobnie, jak każde usiłowanie, aby przeszkodzić obywatelowi w wykonywaniu swego prawa i obowiązku przy plebiscycie. Podpisani: Wilton, Manneville, Borsarelli, Yamada.

Po propozycji pokojowej sowietów.

Warszawa. (Telefonem). W gmachu Sejmu odbyła się wczoraj narada Rady Naczelnej P. P. S. w sprawie odpowiedzi na notę rządu sowieckiego.

Rada Naczelna P. P. S. wyraża przekonanie, że nota rządu sowieckiego z dnia 29 stycznia stanowi dostateczną podstawę do roz-

poczęcia rokowań pokojowych z Rosją. Długo Bada Naczelną żąda stanowczo natychmiastowego wszczęcia rokowań. Pokój Polski z Rosją musi się opierać na uznaniu niepodległości państwa polskiego i państw, powstałych na gruzach caratu. Granice między Polską, Rosją i temi państwami powinny być oparte na prawie każdego narodu do decydowania o własnym losie drogą pokojowego wypowiedzenia się ludności obszarów zainteresowanych. Pierwszym następstwem zawiązania rokowań pokojowych powinno być zainicjowanie stosunków handlowych Polski z Rosją. Rokowania pokojowe powinny się toczyć jawnie i pod kontrolą opinii publicznej.

Warszawa. (Telefonem). Dnia 8 b. m. odbyła się w Warszawie zgromadzenie przedstawicieli związków zawodowych, centralnego komitetu P. P. S. i rady delegatów robotniczych celem omówienia środków, któreby pozwoliły wywrzeć nacisk na rząd, aby natychmiast wdrożył rokowania pokojowe.

Warszawa. (Telefonem). Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu klub stronnictwa P. P. S. zgłosił wniosek nagły, żądający zawarcia pokoju.

List z Ameryki.

Z listu k. Icieka, pisanego do Dra Wawry, a udzielonego nam łaskawie przez tego ostatniego, podajemy niektóre wytyki, mogące interesować nie tylko grono przyjaciół i znajomych, jakich k. Iciek w Polsce pozostawił, ale także i ogół czytelników. K. Iciek pisze:

Jak szybko czas mija, już niedługo rok, jak się tam z wami po Krakowie i Podkarpatu rozbiłam, a teraz siedzi się na parafii w północnej Minnezocie, niedaleko bieżąca i rozmyśla się o tem, co się robiło i widziało. Mogę Pana zapewnić, że wspomnienia i wrażenia z Polski zaliczam do najcenniejszych chwil w mem życiu i dziś żniuję, że tam nie zabawiłem dłużej i nie zostałem jakim kanonikiem krakowskim.

Od czasu, gdy opuściłem Kraków i Polskę i za tydzień szczęśliwie wyładowałem w Paryżu, gdzie tydzień leżałem w szpitalu na chorobę gardła, dnia 18 marca wsiadłem na okręt z powrotem do Ameryki, jako reprezentant Polski dla akcji pożyczkowej Stanów Zjednoczonych. Tu znowu ta sama historia, co w Polsce: godzinami się gadało o tem, co się widziało w kraju i znowu bliżej się zbierało na pożyczkę amerykańską. Przemawiałem w Chicago, Cleveland, Detroit, St. Louis, Bostonie i w Nowym Jorku, a po skończonej kampanii, jak po przeczytaniu romansu Sienkiewicza, wsiadłem na parafie i prowadzi się życie bez większych trosk i kłopotów.

Leżę mimo komfortów i dochodów ciągle mnie coś z powrotem do Polski, gdyż tam jest obywatelstwo polskie. Jeden z mych kolegów, który był oficerem w armii francuskiej, radzi mi wstąpić i pracować przy odbudowie kraju. Obecnie socyjalizm jest w systemie szkolnictwa amerykańskiego i jeżeli do tego przyjdzie, tobym obrał na tem polu pracować, gdyż praca taka chyba w nowej Polsce będzie potrzebna. Go Pan o tem myśli? Otrzymuję kilka dzienników i pilnie obserwuję wszystko, co się tam u was dzieje. Widzę, że Paderewski jeszcze sobie daje radę, choć już parę razy były wieści, że się podał do dymisji. Zawsze twierdziłem, że on będzie daleko większym dyplomatą, aniżeli muzykiem i tego zdania nie zmieniam. Na ogół można powiedzieć, że Polska coraz to pełniej się przybiera kształty: z jednej strony zwycięstwa armii, z drugiej zwycięstwa dyplomatów, to znowu plebiscyty dają nam zapewnienie, że Polska będzie kiedyś potęgą pierwszorzędą, ale potrzeba jeszcze dużo pracy i ofiar.

Żyję tu, w Ameryce, dużo hałasowali o pogromach w Polsce; całe pochody urządzili po ulicach, lecz teraz przychili, strasznie się boją bojkotów w Polsce, a jedną z najważniejszych powinności Polaków, to organizować swój przemysł i handel. Z Ameryki dużo powróci, lecz z początku będą to małe rybki, chłopcy, którzy, bądź co bądź, zawsze po kilka tysięcy ze sobą zabiorą, a później za rok, dwa, to i grubsze ryby z dużymi pieniędzmi i z fachowym wykształceniem tam pojedą. Na początku będziecie mieć gromadę takich panów, co to marzą o wielkich rzeczach, lecz później w kieszeni, ale zawsze Polska będzie mogła liczyć na silne poparcie finansowe ze strony Polonii amerykańskiej. Trzeba, żeby Rząd polski w blizsze z nią wszedł stosunki, co zapewne z czasem nastąpi, lecz do tego potrzeba odpowiednich ludzi. Dużo z naszych amerykańskich księży myśli nad tem, żeby do kraju wrócić, ale to zależy będzie więcej od Hierarchii w Polsce. Jest to element dla Polski i polskiego kleru bardzo potrzebny, który sobie potrafi radzić w trudnościach, który potrafi utrzymać ducha narodowego, który ma dużo energii (my tu mówimy pieprzu). Wtem także, że p. Pader-

ewski bardzo ich tam rad widział. Gdy tak nasz polski biskup, ks. Rhode, który dużo dla Polski zdziałal i jest świetnym patriotą, wszedł w porozumienie z Episkopatem Polski, toby coś można zrobić i ludzi odpowiednich wysłać.

Praca ratunkowa nie idzie tak sporo, jak podczas wojny. Ludzie teraz więcej sobą zajęci, każdy patrzy, żeby zrobić cośkolwiek pieniędzy, wszystko drogie, ale za to ludzie dobrze zarabiają. Nasi, którzy byli przyzwyczajeni do skromnych dochodów, teraz składają pieniądze. Mam nowy automobil sześć cylindrów, marki Buick, kosztuje 1.800, a dawniej można było kupić za tydzień. Jeżeli tu zostanę, to kupię sobie łódź motorową, bo mam tu przepyszną jeziora, gdzie szczerbaki, okonie i jaźdże wprost z głodu umierają; takie bestie żarłoczne, że jak człowiek idzie się kąpać, to istotnie musi się o swą całość obawiać. Gdyby się jednak okazało, że mnie w Polsce potrzeba, i że tam jest jakaś odpowiednia posada, to gotów byłbym i automobili i parafie zostawić i jechać z powrotem do Polski, gdyż tam jest obywatelstwo polskie, a lud tak dobry, towarzystwo tak mile i serdeczne, że jeżeli kiedykolwiek tęsknię do Polski, jeżeli moim najszczęśliwszym życzeniem było ją kiedyś oglądać, to teraz chciałbym ją widzieć wielką, pełną, a szczególnie postępową, wyzuta z rozmaitych przesądów i zabobonów, więcej na model i sposób amerykański. Polska i Polacy mają dużo cech pięknych, wzniosłych, idealnie szlachetnych, niech do tego dołączą trochę więcej energii, sprytu, zapobiegliwości i przedsiębiorczości amerykańskiej, a będzie tam panował i dobrobyt, jakiego przedtem nie było.

Od Wydawnictwa.

Prosimy o rychłe odnowienie przedpłaty w celu uniknięcia przerwy w przesyłce dziennika.

KRONIKA.

Kraków, 4 lutego.

UROCZYSTOŚĆ ODZYSKANIA POLSKIEGO MORZA. Komitet obchodu przyłączenia ziem polskich na zachodzie przygotowuje już wianki, które będą rzucone na fale Wisły podczas uroczystości w niedzielę dnia 8 b. m. W obchodzie, który odbędzie się w dziedzińcu arkaadowym Zamku królewskiego i nad Wisłą, weźmie także udział Rada powiatowa krakowska i w znaczącej liczbie właścicieli z pod Krakowa. Po uroczystym nabożeństwie w kościele wawelskiej, na zgromadzeniu narodowym w dziedzińcu arkaadowym, przemawiać będzie — jak się dowiadujemy — uproszony przez komitet prezes polskiej Akademii Umiejętności, Kazimierz Morawski. Będzie to jedyny przemówienie podczas uroczystości.

WYDAWANIE CHLEBA I MAKI. Chleb po 50 kg. na osobę będzie wydawany z końcem bieżącego tygodnia, albowiem trudności komunikacyjne w przydzielonych gminie powiatów miechowskim i płożowskim, są niejednokrotnie wprost nie do pokonania. W dodatku ministerstwo wydało zarządzenie, że każdy próżny wagon na zboże lub mąkę musi posiadać zlecenie wydziału spraw aprow. Zlecenia takie od 31 stycznia wydane, są nieważne, a nowych zleceń wydział lwowski dotychczas nie nadesłał.

Makę białą amerykańską po 25 kg. na osobę w cenie 5 K za 1 kg., od środy 4 b. m. wydawać będą sklepy rejonowe i konsumy.

WSTRZYMANIE RUCHU KOLEJOWEGO. Jak się dowiadujemy, ruch pociągów osobowych będzie prawdopodobnie wstrzymany także w dalszym ciągu od piątku dnia 6 b. m. W czasie tym kursować będą pociągi wojskowe i aprowizacyjne. Okazało się, że wstrzymanie ruchu osobowego przez 14 dni w styczniu okazało się korzystnym dla handlu. Między innymi ceny zboża w powiatach b. Królestwa, położonych w pobliżu Krakowa, spadły o 200 mk. na centnarze motrycznym.

OTWARCIE KINA Y. M. C. A. Rozwijające się działalność wśród naszych żołnierzy amerykańskich Tow. Y. M. C. A. (Związek młodzieży chrześcijańskiej) stworzyło przy tym poparcie poparcie krakowskiego D. O. G., wielkie kino specjalnie dla żołnierzy. Kino mieści się w budynku ujeżdżalni dywizyjnego taboaru przy ul. Zwirzyńcekiej. W poniedziałek wieczorem odbyło się uroczyste otwarcie tego kina. W programie w nim przedstawienie. Punktualnie o godz. 6 zaczęli się zjeżdżać zaproszeni goście, oraz wchodzić oczekujący żołnierze. Rozpoczęło się od poświęcenia budynku przez kapłana ks. Dra Jarosłńskiego, który następnie przemówił do żołnierzy, przedstawiając doniosłość pracy tej organizacji amerykańskiej dla Polski. W imieniu i zastępstwo dowódcy D. O. G., gen. Symona, otworzył nową instytucję gen. Piasecki. Następnie przemówił po angielsku szef organizacji Y. M. C. A. pułkownik

Taylor, którego przemówienie tłumaczył kierownik krak. stary Dr M. Pico. Pułk. Taylor podkreślił gotowość Ameryki do niesienia wszelkiej pomocy Polsce, a zarazem konieczność wielkiej pracy i ofiarności w samej Polsce, przedewszystkiem ze strony żołnierzy polskich. Pułk. Taylor zakończył swoje przemówienie okrzykiem „Niech żyje Polska“, poczem muzyka odegrała „Boże, coś Polskę“ i hymn angielski. Wicepr. Rolle w imieniu miasta przemówił gorąco do żołnierzy, przedstawiając im konieczność uświadomienia narodowego w armii, oraz podkreślając działalność Amerykanów, na których często wznosił okrzyk, podchwytany przez zgromadzonych z szaleństwem. Po przemówieniach rozpoczęło się wyświetlanie filmu „Tajemnice ochrony warszawskiej“, któremu przyszedłoby się przeszło 2000 zgromadzonych żołnierzy. W łóżach obecni byli przedstawiciele wojskowości i misja Y. M. C. A.

„REDUTA PRASY“. Wobec masowego napływu zgłaszających się o zaproszenia na Redutę Prasy, przyjmując komitet zgłoszenia te tylko do czwartku włącznie między godz. 12—1 i 4—6. W piątek i sobotę odbywać się będzie sprzedaż biletów wstępu na sejm. w poniedziałek sprzedaż biletów, a we wtorek galerii i ewentualnie pozostałych biletów wstępu.

Przy zakupie biletów należy wylegitymować się zaproszeniem wraz z kopertą. Jeżeli do piątku ktoś, pomimo zgłoszenia, zaproszenia nie otrzyma, może w przeciągu dnia piątkowego wnieść reklamację do biura komitetu; reklamacje późniejsze nie będą uwzględniane. Wobec braku schematyzmu urzędów, możliwe jest, że niektórzy przedstawiciele władz nie otrzymali zaproszeń. Komitet wyda je natychmiast, gdy tylko takie przeoczenie zostanie mu zgłoszone. Program kabaretu został już całkowicie ustalony. Wszyscy artyści, do których się komitet Reduty zwrócił, przyrzekli uprzejmy swój współdział.

POKRZYWDZENIE NASZYCH KUPCÓW. Do dyrekcyi policyi dobiegano, że od pewnego czasu przejeżdżają do Polski agenci firm austriackich i przywożą towary, na przywóz którego nie mogą uzyskać zezwołań kupcy tutejsi. Towary dowożone przez wiedeńskich agentów, są luksusowe, jak jedwab, odczoły do sukien itp. Wczoraj przyjechał taki agent do Krakowa i przywiózł kilka paków tych towarów. Funkcjonariusze biura zwalczania lichwy przy dyrekcyi policyi zakwestyonowali te paki i pozostawili je paki w magazynach kolejowych. Policya prowadzi dochodzenia w celu stwierdzenia, czy przywóz tych towarów nastąpił na drodze legalnej.

NA OBRONĘ KRESÓW ZACHODNICH. Komitety Księżąt Piłsudskich w Rakowiecach na wioesorku, urządzonym z okazji odebrania ziem polskich, złożyły na obronę kresów zachodnich 1024 koron. Z tego 900 kor. na akcyję plebiscytową na Mazurach, 724 zaś na obywatela Śląski, Spis i Orawę.

BANDYCI PRZED SĄDEM DORAŻNYM. Wczoraj rozpoczęła się rozprawa przeciw mordcom Grinfielda przed sądem doraźnym cywilnym i sądem wojskowym. Rozprawa przed sądem cywilnym przewodniczył z. a. okr. Szezerba, oskarżał prok. Sosnański, bronił Dr Pągowski i Dr Chrzyszczewski. Przed sądem stanął bandyta Dębicki i Tracz. Na wstępie podniósł prokurator, że Dębicki jest moralnym sprawcą zbrodni, Tracz zaś tylko dostarczał rewołwera, który poprzednio zabrał. Po przesłuchaniu oskarżonych przesłuchano świadków, między innymi stojącego w charakterze oskarżonych przed sądem wojskowym Onimichowskiego i Meusa. W ciągu rozprawy Dębicki i Tracz zaczęli udawać obłąkanych, lecz lekarz-racjonalista stwierdził ich poczytalność. Jutro ciąg dalszy rozprawy.

Sądowi wojskowemu przewodniczył major Harasymowicz, zast. przew. kap. Horak, wotował ppor. Domagalski, sierżant asystowy Podgórski, plutonowy Lidner, oskarża audytor Jost, bronił ppor. Wanicki i Dr Münz. Przed sądem stanęli Meus i Onimichowski. W czasie rozprawy przesłuchano tych samych świadków, co przed sądem cywilnym. Po południu rozprawę ukończono. Wyrok, po zatwierdzeniu przez gen. Symona, ogłoszony będzie dziś o godz. 12 w południe.

Z SADU PRZYSIEGLYCH. Wczoraj rozpoczął się przysięgający kadencja lotowa dwoma rozprawami o zbrodnie kradzieży. Eleonora Muniak, sędzica, skradła na szkole chlebobawców podczas ich nieobecności rzeczy, wartość kilku tys. kor. i zbiegła, porzucając dzieci, powierzonych jej pieczy. Zasadzono ją na 8 miesięcy ciężkiego więzienia. Następnie stanęła przed przysięgłym sędzią młodocianych zbrodni, która grasowała w pow. bocheńskim: Ignacy Pawlik, Fr. Jankowski, Józef Jarosz, Józef Olecka, oraz paser, kapiec Wład. Korta. Pawlika skazano na 10 miesięcy więzienia, uwzględniając jednak więzienie śledcze, które trwało również 16 miesięcy, wobec czego wypuszczono go na wolność; Jankowskiego na 2 lata więzienia z uwzględnieniem więzienia śledczego, Jarosza na 1 rok i Oleckę na 1 rok. Korta skazany został na 5 miesięcy ciężkiego więzienia.

POZYCZANIE DZIECI DLA ZEBRANINY. Bardzo często widzimy na rozach ulic kobiety lub dziewczęta z dziećmi na rękach, proszące o natrętny sposób o jałmużnę. Osoby te, które o próżni pieniądzy, dają tym małym dzieciom, trzęsącym się z zimna, ciepło okrycia. Niestety, przekonywają się, że okrycia te są zaraz sprzedawane, a najazutrz znów tasama kobieta, czy dziewczynka przy murze kamienicy z dzieckiem w tej samej podartej chustce, co dnia poprzedniego. Do-

świadczanie to uczynia wczoraj pewna pani, która dla małego dziecka na rękach ofiarowała onekaj ciepły płaszczek, a wczoraj ujrzała to samo dziecko znów w łachmanach. Doprowadziła więc wczoraj 12-letnią dziewczynkę, zbrakającą z o-wem dzieckiem, na inspekcję policyi, gdzie wyszło na jaw, że dziecko pożyżone od matki Maryli Wietrzyk, zamieszkałej przy ul. Król. Jądzi 1. 13, wyszła na zebranie z własną 12-letnią córką, Magdaleną Masnowic, w tym samym domu zamieszkała. Płaszczki, otrzymane od owej pani, natychmiast sprzedano. Przy rewizji okazało się, że w ciągu wczorajszego popołudnia dziewczyna z dzieckiem na ręku wyłudziła od przechodniów 26 kor. Masnowiczowa i Wietrzykówna powinny zostać surowo ukarane.

ZGON SAMOTNIKA. W poniedziałek o godz. 5 po poł. zawiadomiono inspekcję policyi, że w mieszkaniu, zajmowanym przez 60-letniego wyrobnika, Stanisława Syca, przy ul. Karmelickiej 1. 18, od paru dni leżał zwłoki ludzkie. Natychmiast udał się na miejsce komisarz dyżurny Wolniński, kazał drzwi wywalczyć, gdyż klucze tkwiły od wewnątrz i zastał w stancyi leżące na podłodze obok łóżka zwłoki Syca w bieleźnie. Lekarz miejski Dr Gólski polecił odesłać zwłoki do zakładu medycyny sądowej. Śmierć nastąpiła prawdopodobnie z powodu udaru serca, gdyż zmarły od dłuższego czasu cierpiał na serce.

MAKA BEZ WŁASCIWIA. Wczoraj w ul. Grodzkiej napotkali funkcjonariusze państw. Urozu walki z lichwą wó, na którym było kilka wórków z mąką. Ponieważ wiozcy nie chcieli wyłomaczyć pochodzenia mąki i odbiorcy jej, oraz podać nazwiska właściciela, mąkę, której jest przeszło 500 klg., skonfiskowano.

NIEBIEZPIECZNY NIEMOWA. Donoszą nam, że widziano wczoraj na ulicach miasta Kowalskiego, niemowla, mordercę kupca z ul. św. Tomasza, a ostatnio arozwianego za kradzież dywanów w teatrze im. Słowackiego. Jeśli sąd uwolni go z więzienia z powodu niepoczytalności umysłowej, to w każdym razie człowiek ten powinien być ułaskawiony, a nie chodzić samopusz po mieście, gdyż znowu może dopuścić się jakiegoś m-padu.

EGHA WŁAMANIA W PARKU JORDANA. W lipcu z. r., jak donosiliśmy, włamano się do hali w Parku Jordana i skradziono przybory do gar, wartość 4800 kor. W toku dochodzą znaleziono u Barbary Wesołowskiej, zam. przy ul. Kazimierza Wielkiego, większą część tych przyborów. Wesołowska zeznała, że przyniosła je do niej Adam Kasprkiewicz, którego też policya arozwiała.

KIESZONKOWCY. Wczoraj arozwiano Rudolfa Czecha, który pewnie włosił skradzioną skradł portfel z kwotą 480 kor. — Arozwiano 15-letnią Witoldę Wojskiego za kradzież w tramwaju planów budowlanych na szkole k. Boratyńskiego.

RABUNEK. Karol Górka, murarz, zawiadomil policyę, że onegdaj wieczorem koło III mostu napadł go dorożkarz Jan Szklarz i najprawdopodobniej z głowy kapelusza i rące do Wisły, a następnie zabrał mu portfel z 1800 kor. Arozwiany Szklarz uparcie twierdzi, że nie jest winien rabunku.

NIETUDNA KRADZIEŻ FUTRA. W podłaz między Bochnią a Podgórzem skradziono podczas snu Wiktorowi Reichwiesowi czarne futro. Gdy R. przybył do Krakowa, zatrzymał się na dworcu, oczekując następnego pociągu w nadziei, że zdoła je z swym futrem rozpoznać. Jakoż, gdy pociąg nadszedł, wyszedł ubrany w futro R. 20-letni młodzieniec. Arozwiano go natychmiast; nazywa się Ludwik Hnatkiewicz.

Z Polski i ze świata.

ZERWALI MASKĘ. Z okazji odbytego niedawno w Warszawie zjazdu antybolsewickiego, wyzdo na jaw, czym właściwie jest agita-cja komunistyczna w Polsce i komu na niej zależy. Ujawniła to mianowicie prasa żydowska, która w swym zasilepieniu nienawidzi sby-tako się ugryzowała i zdradziła, że żydzi nie tylko sprzyjają bolszewikom i z nimi współdziałają, lecz nawet identyfikują wszelką ak-cję antybolsewicką z antysemityzmem.

(Cie, co pisze np. nacjonalistyczny żargonowy „Najęstur Hajnt“: „Pod ezumem hasłem walki z bolszewizmem zebrało się garusset delegatów ze wszystkich krajów Polski i kresów, reprezentujących najrozmaitsze warstwy i stany, w celu rozważania środków, mogących uchronić miedze państwo przed wrociem we-wętrzym. Dotychczas wystydono się jawnie występować z planami wytypienia żydów. Kom-ferencja pokojowa, orsz „obawa“ przed zagra-niczną opinią publiczną zniwoliły miarodaj-nych polityków polskich do zaprzeczenia faktu istnienia w Polsce organizacyi, która uprawia systematycznie hecę pogromową. Wiedzianno tylko o istnieniu jakiejś tajemniczej grupy, roz-powieszchniającej „nielegalne“ odezwę pogro-mowe, podpisane przez rozmaite, prawdopodobnie tajne organizacyje. Obecnie, kiedy mamy oficjalny zjazd, który naradza się nad sposo-bami walki z bolszewizmem, a naprawdę jest wyrażym wilem pogromowym, staje się rzeczą jasną, kto właściwie jest odpowiedzial-ny za istnienie hecy antysemickiej, za krew żydowską, przelaną po miastach i miasteczkach polskich“.

Widzimy więc, że sama prasa żydowska przedstawia walkę z bolszewizmem, jako walkę przeciw żydom.

TRAGICZNA ŚMIERĆ KS. WIERBIŃSKIEGO. „Gazeta wpolna“ donosi, iż ś. p. ks. Wierbiński zginął wskutek niebezpiecznego wypadku. Mianowicie ks. Wierbiński pracował późno wieczorem w Radzie szkolnej współz z kolegami, poczem wszyscy razem wrascali dorożką do domu. W drodze zastąpił ks. W. i wy-azeli z dorożki, a stanowiący nad strumym wa-tem, spadł na tor kolejowy, tamjąc sobie przytem prawe nio. Jak opowiadał, wolał z całej siły o pomoc, lecz nikt się nie zjawił, a towa-rzyzno jego, sądząc, że poszedł pieszko do do-mu, pojechali dalej. Na torze przeleżał od 1 w nocy do 7 rano, przyczem ranowany w tym czasie wagon, uciął mu jeszcze dolną część nogi złamanej, a jakiś „uczciwy“ przechodził

obrabował go z zegarka, trzystu marek i futra. Przyniesiony do szpitala, był prawie zupełnie zmarłym i trzeba było użyć różnych środków, by go dożyłcia powołać. Obecny w zakładzie Dr Nieczkowski dokonał zaraz operacyi i zdawało się, że się uda chorego utrzy-mać przy życiu. Niestety, gwałtowny wstrząs przy spadnięciu, a przedewszystkiem silny wó-wczas mroz, anieczyliły organizm tak, że śmierć nastąpiła tego samego dnia.

UWOLNIENI. Rozprawa przed sądem woj-skowym D. O. G. we Lwowie przeciw podpo-lucznikowi E. Varzelemu, dalej uczniowi Ha-balowi i Zakrzewskiej, oskarżonym o zbrodnię z par. 327, popełnioną rzekomo, że w czasie inwazyi ukraińskiej w Stryja zdradzał człon-ków tamtejszej organizacyi P. O. W. i spowo-dował przez to masowe arozwoty i inter-nowanie członków tej organizacyi i Polaków, zakończyła się wczoraj wyrokiem uwalnają-cym wszystkich oskarżonych. Prokurator zgło-sił zażalenie nieważności.

REWIZYJE W KAWIARNIACH LWOW-SKICH. M. S. O. we Lwowie dokonało w tych dniach — przy udziale przedstawicieli policyi, urzędów walki z lichwą, oraz wojska — rewizyi w kilku kawiarniach lwowskich. Rewizya wy-dała nadspodziewane rezultaty. Stwierdzono, że w kawiarniach „De la Paix“ (dawniej A-venue), „Miraz“, „Amerykańskiej“ i „Imperial“, mimo skaza policyjnego, bawiono się dosko-nałe w specjalnych salach, ukrytych dla oka władz. Wszędzie kwitła szeroka zabawa w całej peki. Brali w niej udział osoby cywilne i wojskowe w towarzystwie „półświatka“. Prócz tego, odkryto w rzeczonych lokalach grę w karty, uprawianą na wielką skalę. Skonfiskowano przytem znaczną ilość papierosów i cygar, sprzedawanych po cenach paskarskich.

STRACENIE CZTERECH BANDYTÓW. Sąd dorażny w Łodzi skazał Andra. Kubińskiego, Jana Jakubowskiego, Gust. Francanana i Jana Kopcia na karę śmierci przez rozstrzelanie za napady zbrojne w celu rabunku. Wyrok już wy-konano.

DRUK KSIĄZEK FRANCUSKICH W WAR-SZAWIE. Księgarze francuscy zwrócili się do poselszta polskiego w Paryżu z zapytaniem, czy nie możaby drukować książek francuskich w Warszawie. Jak się okazuje, mimo wyso-kości cen robocizny a nas, druk książek — z racyi wygórowanego kursu franka francuskiego — wypada w Warszawie całory razy taniej, niż w Paryżu.

UPADEK MARYAWITYZMU. Sekty marya-witów wszędzie prawie teraz się rozpadają. Świeżo — jak donoszą z Łodzi — grupa by-tych maryawitów razem z proboszczem, rów-nie nawróconym, posiadającą kaplicę i budynek w Łodzi przy ul. Nawrot, zwróciła się do mian wyznaz z podaniem o przekazanie wszy-stkiego nowej parafii katolickiej, która ma być tam utworzona.

ORYENTACJA PISM HOLENDERSKICH. Pomimo, że rząd holenderski dawno uznał nie-podległość Polski, część prasy holenderskiej zdaje się o istnieniu państwa polskiego nie je-szcze nie wiedzieć. „Nieuwe Rotterdamche Courant“ z dnia 9 stycznia r. b. polecił komu-nikaty sztabu generalnego i wiadomości o zają-ciu przez wojska polskie Płocka i Radom pomieszcza w rubryce: „Rusland“.

Zawładomienia i komunikaty.

TRADYCYJNY RAUT MEDYKÓW odbył się dnia 13 b. m. w sali Szkieł pod protektorem prof. Kazimierzowej Kozaneckiej i prof. Aleksandra Rosnera. Komitet przygotowuje rozliczne niespodzianki i obfity bufet. Czysty dochód na Tow. Bibl. i Tow. Brał. Pom. medyków. Blizszych informacji udzieli się w lokalu Tow. Bibl. medyków, ul. Kopernika 35, II p., od godz. 6—7 wieczorem. Skarbnik: zaus: Drows Kleczkowska, ul. Krup-nicza 8.

Z TOW. FILOZOFICZNEGO. Na zebraniu nau-kowym we czwartek 5 b. m. o godz. 6 wieczorem w sali seminarium filozoficznego (ul. św. Anny 12, parter) odbył się dyskusja nad referatem prof. Dra Bohdana Szyszakowskiego p. t. „Granica pomiędzy materią nieorganizowaną a organizowaną ze stanowiska drugiej, zasady termodynamiki“. Dyskusję zgłaił prof. Dr Tadeusz Garbowski.

PODWYŻSZENIE CENY SPIRYTUSU. Dyk. okr. skarbowego komunikuje: Od 1 lutego aż do odwołania podwyższono cenę mrozdzący z 1 litr spirytusu 100-stopniowego: 1) dla fabrykacyi octu na 30 K i 2) do palenia (zakazony ogólnym środkiem denaturacyjnym) łącznie z należnością kontrolna i środkiem dostarczeniowym na 30 K.

POLSKA POLITYKA GOSPODARCZA. Staraniem Katol. Związku Polek odbędzie się w Univ. Jagiell. w sali Kopernika dnia 5 b. m. o godz. 6 wiecz. wykład prof. Dr. Artura Beniasa: „Polska polityka gospodarcza“. Bilety w kasyjarni Krzyżanowskiego, a w dniu odczytu na miejscu. Dochód w potowie na uchodźców w Rosyi i na cele Kat. Związku Polek.

Wiadomości kościelne.

MSZA ŚW. MIESIĘCZNA Arecybractwa Przo-największego Sakramentu odprawiana zosta-nie we czwartek 5 b. m. o godz. 8 w kościele Polacyanek.

NEKROLOGIA.

† Modesta Giżycka. Dnia 2 b. m. zmarła Modesta z Leśniewiczów Giżycka, prze-żywszy lat 76. Był to typ wyrazającej polskiej matrony, głęboko religijna, wiele bardzo pracy oddawała i sprawom społeczno - narodowym, pracując tak w T. S. L., jako też w bardzo wielu instytucjach w Krakowie. Wielką patryo-

SKŁAD PAPIERU I GALANTERYI
MICHAŁ SŁOMIANY

W KRAKOWIE
przy ul. Sławkowskiej 24

POCZTÓWKI ARTYSTYCZNE — PRZYBORY KALIGLARYJNE — PAPIERY LISTOWE — RAMKI — LUSTRA — ALBUMY — PAMIĘTNIKI — KARTY DO GRY
WYKONUJE BILETY WIZYTOWE — ZAWIADOMIENIA ŚLUBNE.

ZNAKOMITE TUTKI

marki: „Temida“, „Wrzeczudron“ i „Moro-pol“ oraz bibułki „Czuwaj“ poleca znana
FABRYKA TUTEK I BIBUŁEK

RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE

tka tradycję przeszłości łącząc ułaski z postę-
pem. Zarząd Krak. Kola pań T. S. L. urzą-
dzą członków o jak najbliższymi wai cie udzia-
lu w nabożeństwie żałobnym, które odbędzie
się w środę 4 b. m. o godz. 9 rano w kościele
OO. Kapucynów, i pogrzebie o godzinie 3 po-
poł. z domu żałoby, ul. Czysta 17.

Z teatrów krakowskich.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO komunikują: Dziś po raz ósmy po wznowieniu „Sędzi-
wie” i „Elektra”. Znakomity nasz gość, p. Wyso-
cki, grać będzie dzisiaj po raz ostatni w obu tych
sztukach. Powtórzenie „Rosmersholm” we czwar-
tek 5 i w sobotę 7 b. m. Przygotowania do „Lili
Wenedy” postępują w spiesznym tempie. Układ
sceniczny, w którym grany będzie poemat Słowa-
ckiego, śledzą 20-cia kilka zmian oryginalne w 12
obrazach. Pierwsze przedstawienie wypadnie w dru-
giej połowie lutego.

Z TEATRU POWSZECHNEGO komunikują: Dziś
stałe wypychająca salę podniósł sztuka
„Krzyżacy”, jutro interesująca premiera ciepłej,
jasnej komedji Nikorowicza „W gołębniku”, pro-
wadzonej przez reż. Kucharskiego. „W gołębniku”
grane będzie dwukrotnie w tym tygodniu, mianow-
icie jutro i pojutrze.

Z TEATRU NOWOSCI komunikują: Dziś
w środę wchodzi na repertuar „Polska krew”, opera-
tka O. Nedbala. Jutro wznowienie „Cnotliwej Zu-
zanny”. Od dwóch tygodni znajduje się w próbach
operetka Jakobiego „Targ na dziewczętą”.

Repertuar teatru im. J. Słowackiego.
Środa 4 lutego: „Sędziowie” Wyspiańskiego,
„Elektra” H. Ibsena.
Czwartek 5 lutego: „Rosmersholm” H. Ibsena.
Piątek 6 lutego: „Nina” L. Kampha.
Sobota 7 lutego: „Rosmersholm” H. Ibsena.

Repertuar wiejskiego teatru powszechnego.
Środa 4 lutego: „Ewa”.
Czwartek 5 lutego: „Po raz pierwszy” W. Go-
łębniaka.
Piątek 6 lutego: „Ewa”.
Sobota 7 lutego: „Po pol. „Krzyżacy”; wieczorem
Niedziela 8 lutego: „Po pol. „Krzyżacy”; wieczor-
em „Krzyżacy”.

Repertuar „Bagateli”.
Środa 4 lutego: „Miss Hobbs”.
Czwartek 5 lutego: „Tancerka”.
Piątek 6 lutego: „Twarz i maska” (nowość).
Sobota 7 lutego: Przedstawienie dla dzieci.

KINO OPIEKA
ulica Zielona L. 17.

DZIŚ
po raz ostatni 1-sza seria znak-
mitych dramatów
KSIAŻE KUKU
ciesząc się nadzwyczajnym po-
modzeniem.
Od Jutra 2-ga seria 370

Od poniedziałku 2 lutego w Kinie
„WIRIDA” wspaniały romans indy-
jski w 6 częściach
Oblubienica Maharadży
cz. 1.
dalay ciąg przed rokiem wyświadczył
cz. 1.

O Spisz i Orawę.

Cieszyn, P. A. T. Dnia 2 b. m. przedsta-
wiciel rząd polski pos. Zamorski wrę-
czył międzynarodowej Komisji plebiscyto-
wej w Cieszynie w sprawie Spisza, Orawy i
Czarny notę, której przekład z oryginału
francuskiego brzmi następująco: W chwili
rozpadu się monarchii austriacko-węgier-
skiej powstały odrębne Rady narodowe w
Jablonie na Orawie i w Lubowli na Spiszu,
które w imieniu ludności tamtejszej zgłosiły
przynależność tych krajów do państwa pol-
skiego. Wojska polskie ziszczając pragnie-
nia ludności, zajęły Spisz i Orawę, opuściły
je jednak wkrótce na skutek nieporozumie-
nia. W telegram dowódcy wojsk ententy w
Budapeszcie wzięto za rozkaz generalnego
na Focha. Rada Najwyższa postanawiając
plebiscyt na Spiszu i Orawie, zajętych tym-
czasowo przez wojska czeskie po odejściu
oddziałów wojska polskiego, zarządziła, że
głosowanie odbędzie się w powiatach Trzebi-
ska i Namysłowskiej, zgodnie z etnografi-
cznym stanem tych krajów. Co do Spisza,
tylko ludność powiatu Starowiejskiego ma
wziąć udział w plebiscycie; w dwóch innych
powiatach, mianowicie Lubowskim i Kie-
żmarskim, oraz w sąsiednim skrawku komi-
tatu Szaryckiego, t. j. w całej dolinie Popra-
du ludność polska mimo, że domagała się
wielokrotnie połączenia się z Polską, nie ma
korzystać z dobrodziejstwa plebiscytu.
Niech nam wolno będzie przypomnieć, że
główna Rada czyniła się jako przedstawiciel
ludności tamtejszej w marcu r. z. do Paryża,
gdzie tak Clemenceau jak i Wilson, najbar-
dziej zatem powołani tłumaczyć zasad konfe-
rencyj pokojowej, przyrzekli mu bez zastrze-
żeń, że ta część Spisza weźmie również ud-
ział w plebiscycie. Wobec tego stanu rze-
czy w przeddzień wyjazdu Wysokiej Kom-
isy na teren plebiscytowy Spisza i Orawy.

prosimy o łaskawe zbadanie tych okoliczno-
ści i naciężne przekonanie się o konieczności
rozstrzygnięcia granic plebiscytu na całą dol-
ninę Popradu. Prosimy dalej o stosowne po-
stawienie samodzielnego lub za pośredni-
ctwem Paryża, aby głosowanie objęło cały
powiat Lubowski i Kieźmarski, oraz sąsie-
dnie skrawki powiatu Szaryckiego. Zwraca-
my się do Wysokiej Komisji z przedstawi-
eniem niniejszym w przekonaniu, że szlach-
na i sprawiedliwa zasada plebiscytowa może
być skutecznie wypełniona tylko wówczas,
kiedy części dawniejszego królestwa węgier-
skiego będą głosowały w całości, jak Śląsk
Cieszyński, a granice plebiscytowe będą
oznaczone według stosunków etnograficz-
nych i gospodarczych, oraz po myśli życze-
nia ludności. To samo dotyczy okręgu Czarny z
większością mieszkańców Polaków, którzy
w sposób niedwuznaczny wyrazili wolę przy-
łączenia do państwa polskiego.

Zarządzenia komisji cieszyńskiej.

Cieszyn, P. A. T. Międzynarodowa komi-
sa plebiscytowa w Cieszynie zamianowała
prefektem radcę Żurawskiego w Cieszynie
ze strony polskiej i dra Michałkę ze strony
czeskiej. Prefekci będą organami wykonaw-
czymi komisji, a wszystkie władze krajowe
i powiatowe będą im podległe. Komisja za-
stanawiała się nad urządzeniem sądowni-
ctwa, poczty i telegrafów, oraz nad ujednol-
nieniem stajonem i opłat. Wzwała ona od-
nośnych ekspertów na konferencję na dzień
dzisiejszy. W uzupełnieniu podanych wzo-
raj wiadomości należy dodać, że rewizja na
linii demarkacyjnej będzie zniesiona dopiero
8 lutego, t. j. po przeniesieniu linii okowych
na granicę kraju, t. j. nad Ostrawicą i Biadką.

ANGLICY W WARSZAWIE.

Warszawa, P. A. T. Dziś bawił w War-
szawie pierwszy batalion 17 pułku gwardii
słów angielskich, udający się na teren ple-
biscytowy Mazowsza Pruskiego. Oddział
angielski przybył z Gdańska. Przejazd drogą
określoną przez Warszawę jest aktem kurtu-
zyjsojuszniczej. Podobnie zawitają jutro
i pojutrze do stolicy polski oddziały fran-
cuskie i włoskie wojsk okupujących tereny
plebiscytowe Prus Królewskich.

Anglia a Polska.

Warszawa, (Telefonem). Dowiaduje się, że
rząd angielski oświadczył, iż pozostawiając
Polsce swobodę prowadzenia dalszej wojny,
pomocy jednak udzielić Polsce nie może.

Niemcy znowu prowokują.

Sosnowiec, P. A. T. „Głos Pracy” podaje:
Z dobrze poinformowanych źródeł Górnego
Śląska dowiadujemy się, że komenda szóst-
ej armii we Wrocławiu wysłała na Górny
Śląsk do okręgów plebiscytowych oficerów
w przebraniu cywilnym z instrukcją, aby
uczestniczyli we wszelkich zabawach, ba-
lach, tańcach i t. p. sebraniach, gdzie mogą
być oficerowie i żołnierze koalicyjni i tam
przechwycili i wysłali do niemieckich
kwateronów.

Urządowe zaprzeczenie.

Warszawa, P. A. T. Władność o rzeko-
mo odbytej wczoraj w Belwederze naradzie
w sprawie bolszewickiej propozycji pokojo-
wej pozbawiona jest wszelkiej podstawy.
Warszawa, P. A. T. Wydział prawowy mi-
nisterstwa spraw zagranicznych zawiada-
miał, że ogłoszona w „Kuryerze Polskim” z
dnia 3 b. m. treść rozmowy p. ministra spraw
zagranicznych z Naczelnikiem państwa po-
lega w całości na własnych domysłach dzien-
nika.

Odczego węgiel nie nadchodzi?

Poznań, P. A. T. Delegaci polscy, wysłani
przez urząd węglowy do Katowic, stwierdzi-
li, że okradano systematycznie na Górnym
Śląsku całe wagony węgla, opłaconego przez
rząd polski i dlatego węgiel z Górnego Śl-
ska nie dochodzi do miejsc przeznaczenia.
Wobec tego wystąpi rząd polski, — jak do-
nosi „Gazeta Wspólna” — do sądu niemiec-
kiego z żądaniem zwrotu pieniędzy za wę-
giel, który mimo umowy do Polski nie nad-
szedł.

KRADZIEŻE W GDAŃSKU.

Gdańsk, P. A. T. W porcie gdańskim za-
rzyły się niesłychane kradzieże towarów,
przeznaczonych dla Polski. Wskutek inter-
wencji rządu polskiego wzmocniono nadzór
policyjny w porcie. Robotnicy portowi, któ-
rzy ogłosili strajk, stawiają obecnie jako wa-
runek powrotu do pracy zmniejszenie straży
policyjnej.

Walki na wschodzie.

Warszawa, P. A. T. Komunikat sztabu ge-
neralnego wojsk polskich z dnia 3 b. m.:
Front litewsko-białoruski: Wojska litew-
skie z grupy gen. Rydz-Śmigłego zajęły
Reit i Brył. Na odcinku połeskim nasz

oddział wywiadowczy zniósł kompanię nar-
ciarską bolszewicką, biorąc do niewoli 1 ofi-
cera i 32 szeregowców. Poza tym na całym
frontie utarczki patroli wywiadowczych, w
których wzięliśmy kilku jeńców.

Front wotyński: Oddziały nasze w wal-
kach wypadowych zdobyły dwa dział, 8 ja-
szczyków i karabin maszynowy.

Pierwszy zastępca szefa sztabu general-
nego: Kuliński, pułkownik.

Pokoju nastroj bolszewików.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi z
Moskwy: Zagraniczne depesze i akrowe roz-
szerzają wiadomość, że Rosja sowiecka pla-
nuje zbrojnie Polski aż do Warszawy. Wia-
domość ta jest we wszystkich punktach nie-
prawdziwa. Rząd sowiecki oświadczył uro-
czyście dnia 22 grudnia i ponownie dnia 28
stycznia, że pragnie żyć w spokoju ze wszy-
stkimi narodami, aby poświęcić swe siły pra-
cy pokojowej. Co się tyczy w szczególności
Polski, stoi Rosja sowiecka niezmienne na
stanowisku samookreślenia. Rosja sowiecka
jest przekonana, że wszystkie kwestie spor-
ne będą mogły i powinny być pokojowo za-
łatwione w drodze przyjaznych rokowań.

Pokój Rosji z Estonią.

Wiedeń, P. A. T. Tel. Comp. donosi 2 b. m.
według holenderskiego Biura prasowego
z Moskwy: Pokój między Rosją a Estonią
został podpisany dnia 2 lutego o godzinie 2,
według czasu moskiewskiego.

Wiedeń, P. A. T. „Der Neue Tag” donosi
z Berlina dnia 2 b. m. w sprawie układu
między Rosją a Estonią: Rosja uznaje peł-
ną niezawisłość Estonii, płaci Estonii 15 mi-
lionów rubli w złocie i udziela jej konce-
syj na linie kolejową Ravel—Moskwa.

Dalsze postępy bolszewików.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. podaje z
Moskwy sprawozdanie frontowe z 1 b. m.
Front zachodni: Dalsze walki pod Reżycą.
Na froncie południowym w okolicy Huma-
nia obsadzono Kołowanow. Na 30 wiorst
na południowy zachód od Elizabetgradu zo-
stały zajęte miejscowości Semnasto i Seme-
nowska. W okolicy Woznesenska obsadzili
wojska czerwone Ludmiłkę i Konstanty-
nówkę i wyparli nieprzyjaciela poza Bag-
Zdobyt Peretop. O Ormiński Bazar toczy
się walka. Na froncie kaukaskim zostały od-
parte nieprzyjacielskie ataki na północny
wschód od Manyczkaja.

Wydanie współwinnych wojny.

Paryż, P. A. T. Radio poznań: Rada am-
basadorów uchwala wystosować do Niem-
iec notę domagającą się na podstawie art.
228 traktatu pokojowego wydania współwin-
nych wojny. Lista odnośna wymienia 1200
nazwisk.

Berlin, P. A. T. „Deutsche Allg. Ztg.” do-
nosi z Zurychu: Międzynarodowa Rada am-
basadorów zajmowała się na wczorajszym po-
siedzeniu kwestją odpowiedzi na notę Ho-
landyjską w sprawie wydania b. cesarza nie-
mieckiego. Odpowiedź będzie wręczona już
w najbliższych dniach. Rada ambasadorów
uchwala następnie tekst komunikatu do
rządu niemieckiego w sprawie planowanych
zarządzeń co do wydania winowajców.

Wiedeń, P. A. T. „Wiener Allg. Ztg.” do-
nosi z Genewy według Agencji Havasa, że
nota do Niemiec w sprawie wydania wino-
wajców przewiduje trybunałowy termin wy-
dania winnych w ręce koalicyjnego trybu-
nału. Oczekują silnego oporu ze strony rzą-
du niemieckiego, który jednak będzie zła-
many przez nową notę, żądającą wydania
dalszych okretów wojennych, oraz przez za-
rządzenia w sprawie zaopatrzenia w węgiel.

Konferencja ambasadorów.

Lyon, P. A. T. Radio krakowskie. W po-
niedziałek rano odbywała się konferencja
ambasadorów w ministerstwie spraw zagra-
nicznych pod przewodnictwem Milleranda.
Szeł rządu zakomunikował, że Niemcy do-
starczają bardzo małą ilość węgla w stosun-
ku do tej, jaką się zobowiązali dostarczać.
Odpowiednia notę przesłano w niedzielę de-
legatowi państw koalicyjnych. Millerand
oświadczył, że nie można tolerować pogwał-
cenia przyrzeczeń, które mają tak wielkie
znaczenie dla życia ekonomicznego Francji
i które tworzą podstawę odszkodowania.
Konferencja przejrzała następnie tekst pi-
sma, mającego być wysłanym do szefa de-
legacji niemieckiej, von Lersnera, które to
pismo zawiera listę osób winnych, a to w
myśl artykułu 228 traktatu pokojowego.
Rządy państw sprzymierzonych zaznacza-
ją prawdopodobnie, że mogłyby weciągnąć na
listę bardzo wielką liczbę Niemców, gdyby
chcieli sądzić wszystkich tych, którzy stali
się winnymi naruszenia praw wojennych.
Komisja redakcyjna wysła listę tę we wtór-
tek. Konferencja rozpatrywała następnie
pismo, zawierające prośbę o zezwolenie

austriackim ministrom aprowizacji i finan-
sów na przyjazd do Paryża, celem przed-
stawienia stanu kraju. Uwagę rządu koali-
cyj zwróciła przykra sytuacja, w jakiej
znajdują się mieszkańcy terytoriów węgier-
skich, mających przypaść Austrii. Konfe-
rencyja postanowiła przyspieszyć wyjazd
generałów państw koalicyjnych, którzy
mieli opuścić Budapeszt, aby udać się do
krajów spornych, celem zapewnienia oku-
pacji przez wojska austriackie.

PROGRAM ASQUITHA.

London, P. A. T. Program wybozcy As-
quitha opiewa: Rozwój Ligi narodów, sto-
pniowe rozbrojenie, rewizja wszystkich po-
stanowień terytorjalnych traktatu pokojo-
wego i pokój z Rosją, natychmiastowa au-
tonomia dla Irlandji, osobne parlamenty dla
Szkocji i Walji. Program nie zawiera upa-
ństwowienia kopalń węgla.

Traktat pokojowy a Ameryka.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi
według „Berliner Tageblattu” z Waszyng-
tonu: Konferencja między senatorami repu-
blikaniskimi a demokratycznymi w sprawie
traktatu pokojowego nie wydała rezulta-
tu. Konferencja musiała być przerwana z
powodu odmowy senatora Lodge przyjęcia
zastrzeżeń do art. 10 traktatu pokojowego,
ułożonych przez Tafta. Hithcock oświad-
czył, że przedłoży traktat pokojowy sena-
tom.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi
dnia 3 b. m. z Waszyngtonu: Wczoraj zo-
stało postanowione wznowienie dyskusji
nad traktatem pokojowym. Przywódcy re-
publikanicy i demokraty porozumieli się
w sprawie dyskusji nad traktatem pokojo-
wym w plenum senatu.

Pomoc dla Europy.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi
z Paryża 2 b. m. według „Matina”, że uchwa-
la Izba reprezentantów w sprawie pomocy
dla narodów europejskich, cierpiących nie-
dostatek, która nastąpiła jednomyślnie,
upoważnia towarzystwo zbrońowe do dosta-
wy aż do wysokości 50 milionów dolarów.
Kredyt, żądany przez sekretarza Glasa,
wynosi 125 milionów dolarów.

Koalicja przeciw Habsburgom.

Paryż, P. A. T. Ag. Havasa. Konferencja
ambasadorów przyjęła rezolucję, w której
moceństwa koalicyjne formalnie zaprzeczają
jakoby były gotowe uznać ponownie wpro-
wadzenie Habsburgów na Węgry, albo
też Habsburgów popierać i oświadczają, że
stałoby to w sprzeczności z podstawami trak-
tatu pokojowego i nie byłoby ani przez koa-
licję uznane, ani cierpiane.

Położenie we Włoszech.

Rzym, P. A. T. Deutsche Telegraphen
Information. Na dzisiaj było zapowiedziane
zebranie się Izby. Oficerzy nie mogli po-
stać, ponieważ przedwyświadczeniem dy-
skusji nad polityką wewnętrzną i nad apro-
wizacją kraju. Koalicja domaga się róż-
nicz natychmiastowego omówienia spraw
międzynarodowych, w szczególności zaga-
dnień austriackich.

Rzym, P. A. T. Deutsche Tel. Inf. Rada
ministrów przyjęła wczoraj projekt ustawy,
przekazującej na parlament prawo amne-
sty, dotyczące przyszłości królów.

Brak dyscypliny w wojsku czeskim.

Cieszyn, (Telefonem). „Narodni Politka”
ogłasza rozkaz dzienny komendanta Pragi,
w którym komendant ostro gani brak dys-
cypliny w tamtejszym garnizonie. Rozkaz
wzywa oficerów, aby pilnie baczili na od-
dawanie im przez żołnierzy honorów wojs-
kowych i grozi karami oficerom, którzy-
by tego polecenia nie przestrzegali.

„Wolność słowa” w Czechach.

Cieszyn, (Telefonem). W ciągu ubieg-
łego roku skonfiskowano w Czechosłowacji
760 (!!) artykułów dziennikarskich. Z licz-
by tej przypada 664 na prasę niemiecką, na
czeską zaś 86 artykułów skonfiskowanych.

Cześć na Syberji.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. podaje
z Paryża: Były komendant wojsk czecho-
słowackich na Syberji, generał Gajda, wy-
raził się po swoim przyjeździe do Paryża w
ten sposób o stosunkach na Syberji: Dnia
28 grudnia wybuchł wzdłuż kolei syberyj-
skiej aż do Irkucka bunt wśród żołnierzy.
Rozegrały się potyczki między rewolucy-
nistami i zwolennikami Kozacka. Dnia
1 stycznia został Kozak aresztowany przez
rewolucjonistów, a nie przez Czechów, z ca-
łym swoim rządem. Anglik, Amerykanin
i Japończyk zażądali wobec tego od Oze-
chów, aby ci zaatakowali rosyjskich rewo-

lucjonistów celem uwolnienia Kozacka.
Wojska czeskie odmówiły temu żądaniu,
aby nie zwiększać już poniesionych strat.

CZECHIZACJA ZNIEMCZONYCH OKRĘ- GÓW CZECH.

Cieszyn, (Telefonem). „Freie Schulzei-
tung” donosi, że w niemieckich okręgach
Czech liczą szkół czeskich powiększyła się
o 434 klasy, podczas gdy 216 klas niemie-
ckich zniszczono, 20 szkół niemieckich wog-
óle zwinęto.

Wiadomości z Rosji.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi
2 b. m. z Londynu: Z Irkucka donoszą, że
banki i kopalnie złota nad Leną zostały
unarodowane.

Wiedeń, P. A. T. B. kor. podaje z Lon-
dynu 2 b. m. doniesienie z Irkucka, że ko-
misarze sowieccy utworzyli trybunał rowo-
lucyjny, celem osądzenia Kozacka. Koz-
czak będzie jednak postawiony przed wyż-
szym sąd w Moskwie.

SCHODNICA W RĘKACH FRANCUSKICH

Wiedeń, P. A. T. „Wiener Allg. Ztg.” do-
nosi, jakoby większość akcyj Towarzystwa
Akt. Schodnica została sprzedana na rzecz
konsorcjum francuskiego.

PLEBISCYT W SZLEZWIKU.

Wiedeń, P. A. T. Biuro koresp. donosi
z Paryża 2 b. m.: Według decyzji komisji
plebiscytowej odbędzie się plebiscyt w
pierwszym obszarze szlezwickim w dniu 10
lutego, plebiscyt w drugim obszarze dnia
7 marca.

NOWA ARMIA NIEMIECKA.

Norddeich, P. A. T. Radio poznań: Waru-
ki przystępowania do przyszłej niemieckiej
stuf tysięcznej armii zostały już przekazane
„Reichswehr” i będą wkrótce opubliko-
wane.

SILA MORSKA AMERYKI.

Wiedeń, P. A. T. Tel. Comp. donosi z Wa-
szyngtonu 2 b. m.: Dnia 1 lipca wejdzie
w życie nowa ustawa flotowa. Amerykań-
ska siła morską będzie według tej ustawy wy-
nosiła 16 wielkich i 13 mniejszych okrętów
wojennych, 8 krążowników pancernych i 17
leższych krążowników. Ogólna liczba ton-
nazy będzie półtora razy tak wielką, jak
z początkiem wojny światowej.

NADESLANE.

Biuro architektoniczne
Józef Pakies — Wacław Krzyżanowski
miesz. i się obecnie 267
ul. Bracka 7, II. p.

Oświadczenie.

Oświadczam, że nie tylko nie uważam
p. Franciszka Smereczyńskiego, Dyrektora
szkół zawodowej kowalskiej w Sułkowi-
cach, za zdrajcę polskości, lecz, owszem,
uważam go za człowieka pracującego dla
dobry przemyśle polskiego w Sułkowiecach,
z korzyścią dla rozwoju tego przemysłu.

Zarządy, o ile podnoszą je przeciwko
p. Smereczyńskiemu, miały na celu jedynie
krytykę i żądanie wyjaśnienia, dotyczące
sposobu prowadzenia pewnych agend Spół-
ki kowalskiej, a nie miały na celu przynie-
sienia ujmy jego czeł.

Deklarację tę składam dlatego, ażeby za-
rzuty moje, umiarkowane i w dziennikach,
mnie nie były tłumaczono.

DR. JÓZEF WACHOWICZ.

WIEDEN
III. Orgengasse 59-61
Mebel stylowe
ZWYCZAJNE
LUDOWE

WINCENTY SPORN
nauczyciel wojsk polskich
urodzony 80 marca 1885 po krótkich i ciężkich
cierpieniach zapożyczony w. Sakramentami
zmarł dnia 28 stycznia 1920 r. w Szpitalu
Strzelców podhalańskich w Nowym Sączu.
W smutku pogrzebiona matka i siostry zapra-
sają krewnych, Przyjaciół, Kolegów i Zna-
mych Zmarłego na wyprawienie zwłok
z kaplicy Szpitala Okręgowego w Krakowie
przy ul. Wrocławskiej do grobu rodzinnego,
które się odbędzie dnia 4 lutego o godz. 8.
po południu.
NABOŻENSTWO ŻAŁOBNE
odbędzie się dnia 5 lutego o godz. 9 rano
w kościele S. S. Bernard przy ul. Garnarskiej.

PARCELACJA:

Na mocy upoważnienia G. U. Z. w Warszawie z dnia 31 października 1919 r. L. 9067, parceluje Wydział parcelacyjny Ziemiańskiego Banku Kredytowego we Lwowie
majątki ziemskie bez osobnego zezwolenia U. Z. Potrzebującym pomocy parcelantom udziela Wydział parcelacyjny Ziemiańskiego Banku Kredytowego (Spółka rolnicza) Lwów, ul. 3-go Maja L. 12, II schody
Umowy zawiera i wyjaśnienie udziela Wydział parcelacyjny Ziemiańskiego Banku Kredytowego (Spółka rolnicza) Lwów, ul. 3-go Maja L. 12, II schody
mezanin, w godzinach od 9—1 do południa i od 4—7 po południu.

JEDYNE KATOLICKIE BIURO SPEDYCYJNO-PRZEWÓZOWE

Czasopismo Górniczo - Hutnicze
jest wraz z dwutygodniowym dodatkiem
Czasopismo Naftowe
jedynym w Polsce organem poświęconym sprawom
górnictwa, hutnictwa i naftowego przemysłu
oraz związanym z nim gałęziom wiedzy i techniki.
Przedpłata roczna Mk. 60, zeszyt pojedynczy Mk. 4.
Biuro Redakcji i Administracji:
w Warszawie, Bielańska 18, w Krakowie,
Jagiellońska 5.
Konto P. K. O. Nr. 141.049. 344

CERAMIKA SUCHEDNIOWSKA

polona swoje wyroby, a mianowicie
naczynia kamienne ogniotrwałe
z gwarancją wymiany w razie pęknięcia w ogniu.
REPREZENTACJA NA MAŁOPOLSKĘ I ŚLĄSK CIESZYŃSKI
A. J. Lewiński
w Krakowie, ul. Starowiślna 35.

KOSMACZ pole naftowe Hr. ROMAN
Pawłowski Notariusz w JABŁONOWIE (przez Katowice) kupił
kilką udziałów Spółki założonej w r. 1912 dla eksploatacji pomie-
nionego terenu. Posiada on prawo eksploatacji przechodzącej od
roku 1921, w ręce samej spółki, prawo wartości obecnych udziałów
w każdym rokiem jest bilansu z tym, kto zrzuci się zgłosił,
orazyna swrot włożonego kapitału i dotychczas procent. 364

3 buhajki
rasy fryzyskiej wysokomielcznej
ma do sprzedania

Zarząd dóbr X. X. Sanguszków
w Gumniskach
poszta i stacja kolejowa Tarnów.

1. Dobosz II, czarnosrokaty, ur. 14 gru-
dnia 1917, cena 15.000 K.
2. Ralf, czarnosrokaty, ur. 12 sierpnia
1918, cena 12.000 K.
3. Ligustr, czarnosrokaty, ur. 15 paździer-
nika 1918, cena 11.000 K.

Cena powyższa obowiązuje do 15 lutego
h. r. od tego zaś terminu podnosi się po
20 K. za dzień i sztukę. 365

Szpitalna 40. Szpitalna 40.

SALON SZTUKI

Sprzedat obrazów najwybitniej-
szych artystów - malarzy pol-
skich i zagranicznych po najtań-
szych cenach.

Również sprzedaje się na
SPLATY MIESIĘCZNE.
Obecnie: 366

WSPANIŁA
WYSTAWA LUTOWA.

Skórki surowe

z Hsów, wyder, kun, techrzy itp. kupuje
w każdej ilości po najwyższych cenach
SKŁAD FUTER ANTONIEGO TRĄBKI
w Krakowie, ul. Szewska 12. 4443

ROMUALDA FELDMANA w Krakowie, przy ulicy Mikołajskiej L. 3.
Przewóz mebli we własnych wozach meblowych z wszelką gwarancją, do wszystkich miast w Polsce i zagranicą, po cenach konkurencyjnych.
Ekspedycja towarów na kole i z kole, załatwia formalności cłowe i kolejowe, również na wycieczki i przewóz. Własne magazyny towarowe na kole.
TELEFON Nr. 3598. 837 **DLA PRZESIEDLAJĄCYCH SIĘ PP. URZĘDNIKÓW OGŁĘDNE CENY.**

FORTEPIAN
lub pianino dobre tunię.
Zgłoszenia: Długa 33 II p.
M. C. 371

o sprzedania:
wózki resorowe, z je-
dalem i dwoma sie-
dzeniami, fazon, u-
prząż, kuczer, siódło
damskie Wiadomość
Długa 38, w łazienki.
267

Administrator dóbr
kawaler, wszechstronnie wy-
kształcony, poszukuje samo-
dzielczego zarządu większego
majątku na okolicy od 1-ko
kwartału, obecnie na posadzie.
Zgłoszenia przyjmuje z grze-
cznością nauczelnik poczty Kra-
ków VII, dla agnoma, 239

UBRANIA

z angielskich 290
i krajowych materiałów
w wielkim wyborze wykonuje
Hojtasz i Wołkowicz
Kraków, Podwale 5, Tel. 3346.

Fortepiany,
Planina,
Fisharmonia
Sprzedat, zamiana, wynaj-
m. Kupuje także instrum-
enty używane. — Skład
fortepianów Heleny Smo-
łowskiej, Wolna 7. 363

Potrzebny zszaz NAUCZCIEL

(zakład ma) do nauki z u-
czniami 6 kl. gimn. Zgło-
szenia p. Bedzia Birków
p. Kocmyrów 349

OGRODNIK
zdolny i poleceniom b.
dobremi kierował większe-
mi ogrodami dworsko han-
diowymi poszukuje posa-
dy. Łask. zgł. do Adm.
„Gł. Nar.” dla ogrodnika
starszego. 368

47 morgów

z domkiem, o dwóch
milkacych, 1 1/2 mili
od Krakowa, sprzeda
Chędyński Kraków,
Aleja Mickiewicza 17
(od godziny 10-12,
prócz świąt). 367

Wszelakie szmaty
odpady sukna, jedwabie,
kości, papier gazetowy i
odpady papierowe, stare
akta, książki broszury kupie-
le po najwyższych cenach

J. BETTER
KRAKÓW, Krakowska 1. 48.
Tel. 1440. 4694

**Hotel Europejski w Kra-
kowie potrzebuje**
portiera fachowego
z kanecją 10.000 Mk. pol.
Zgłoszenia osobiste przyjmie
się po raz pierwszy od 1. lutego 1920
między godz. 10-11 rano. 252

DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY H. MIEROSZEWSKI

Spółka z ogr. odpow.
w Krakowie, ul. Floryańska 43
załatwia wszelkie interesa wchodzące w zakres bankowości.
Godziny urzędowe od godz. 9-tej do 1-szej przed poł.
oraz od godz. 3-ciej do 6-tej po południu. 4090

Bank Przemysłowy, filia w Krakowie

przyjmuje kilku zdolnych, rutynowanych
**urzędników do buchalteryi
i korespondencyi**
Polaków.

Reflektuje się tylko na siły z odpowie-
dnim wykształceniem teoretycznym i z od-
bytą dłuższą praktyką.

Zgłoszenia należy przysłać tylko pise-
mnie, z odpisami świadectw (bez załączenia
oryginałów), wraz z podaniem odbytych stu-
dyów i praktyki, jak i referencyj, warunków
oraz terminu wstąpienia.

Posady są do obsadzenia zaraz.
217 **DYREKCJA.**

Każdy Polak powinien poznać

jakim jest w brzmieniu
projektowany

„HYMN POLSKI”

który bezpłatnie dołącza swoim Abonentom

najtańsze polskie „MUZYKA I ŚPIEW” najtańsze polskie
wydawnictwo muzyczne.

Prenumerata roczna Marak 22-.-

Prenumeratę należy nadsyłać wprost do Wydawnictwa: Kraków, ul. Św. Tomasz 33.

Dyrekcja Kolei Państwowych. Poznań, dnia 28 stycznia 1920.
23. 1. Re. 38/7.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu potrzebuje:

- 20.000 rolek taśm papierowych do aparatów telegraficznych,
- 50 kg. farby do pisania do aparatów telegraficznych, w flak-
szczkach a 100 gr.,
- 50.000 mioteł brzożowych,
- 1.000 kg. cienkiego sznurku z konopi,
- 1.000 kg. średniego sznurku z konopi,
- 2.000 kg. cienkiego sznurku papierowego z wkładką drucianą,
- 2.000 kg. średniego sznurku papierowego z wkładką drucianą,
- 10.000 kg. karbitu (Kalcium),
- 5.000 m. knotów do palników płaskich w różnych odmierze-
niach,
- 25 kg. knotów nitkowych,
- 30.000 kg. mieszanej bawełny do czyszczenia,
- 5.000 kg. szmat do czyszczenia,
- 500 kg. kredy do pisania w drążkach,
- 10.000 kg. sody kalcymowanej,
- 100.000 pudełek zapalek,
- 10.000 pudełek zapalek burzowych,
- 2.000 kg. plomb.

Oferty należy przesyłać wraz z próbami do biura rachun-
kowości Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu — Waży
Zygmunta Starego 4. 364

KONKURS

Dyrekcja krajowej średniej Szkoły rol-
niczej w Czernichowie ogłasza niniejszem,
na mocy rozp. Wydziału krajowego z dnia
20. bm. LW: 1833, konkurs na 6 posad nau-
czycieli w tejże szkole, a mianowicie:

- 1) przedmiotów ogólnie kształcących (język polski i ewent. nie-
miecki, geografia i historia),
- 2) nauk przyrodniczych, matematyki i fizyki,
- 3) chemii ogólnej i technologii rolniczej,
- 4) rolnictwa z nauką o gleboznawstwie i nawożeniu,
- 5) mechaniki rolniczej i inżynierii wiejskiej, oraz geometrii
i geometrii wykresowej,
- 6) organizacji i zarządu gospodarstw wiejskich, oraz ekonomii
i statystyki rolniczej,

tudzież na 1 posadę prefekta Internatu szkolnego.
Do posady nauczyciela przywiązana jest płaca roczna obec-
nie jeszcze według etatu przedwojennego w kwocie 2520 Mk.,
dodatek aktywalny 420 Mk., mieszkanie w naturze, oraz prawo
do 5-ciu dodatków 5-letnich każdy po 350 Mk. rocznie, a nadto
dodatki wojenno-drożyniane od 6.451 Mk. do 10.770 Mk., tudzież
t. z. dodatek kwartalny od 930 Mk. do 2072 Mk. rocznie zależnie
od stanu rodziny, według norm w Państwie obowiązujących. Za-
powiedziane podwyższenie plac urzędników w Państwie znajdzie
także zastosowanie względem nauczycieli krajowych szkół rolni-
czych. Kandydatom szczególnie ukwalifikowanym ektonny jest
Wydział krajowy przyznać wyższe pobory według umowy.

Do posady prefekta Internatu przywiązana jest płaca roczna
1680 Mk., dodatek aktywalny 168 Mk., mieszkanie w naturze, oraz
prawo do 5-ciu dodatków 5-letnich każdy po 210 Mk. rocznie.
Dodatki kwartalne od 700 Mk. do 1652 Mk. rocznie, a dodatki
wojenno-drożyniane od 4561 Mk. do 8677 Mk. rocznie zależnie
od stanu rodziny.

Powyższe posady będą nadane prowizorycznie, a stabiliza-
cja nastąpić może po roku zadowalniającej służby za zgodą Władz,
o ile kandydaci posiadają będą pełne kwalifikacje, wymagane od
nauczycieli w średnich szkołach rolniczych.

O bliższe informacje należy zgłaszać się do Dyrekcji Szko-
ły, dokąd też kandydaci o powyższe posady winni wnosić poda-
nia najpóźniej do dnia 1. marca 1920. Do podania dołączyć na-
leży: metrykę urodzenia, życiorys oraz świadectwa i ewent. prace
naukowe, udowadniające kwalifikacje do zajmowania powyż-
szych posad. 367

W Czernichowie, dnia 28. stycznia 1920.

Pamiętajcie o żołnierzu polskim!!

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

dla Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych

ODDZIAŁY: WE LWOWIE, Akademicka 4 — w Krakowie, Mały Rynek 4 — w Zakopanem, Krupówki.

300 Korespondentów.

Przyjmuje wkłady na rachunki bieżące i książeczki wkładowe i oprocentowuje je najkorzystniej.

Załatwia przekazy na wszystkie miejscowości Polski i zagranicy i wszelkie zlecenia giełdowe.

Kupuje i sprzedaje waluty i efekty po dziennym kursie.

Udziela kredytów, finansuje przedsiębiorstwa.

Specjalne warunki dla Stowarzyszeń zar. i gosp., Spółek z ogr. odp. i Spółek rękodzielniczych.